

1. Sammanfattning

Naturvårdsverket föreslår att:

- Det beslutas om en ny förordning, Förordning om producentansvar och annat ansvar för elprodukter och elavfall, som ersätter den tidigare förordningen (2005:209). Många bestämmelser från den tidigare förordningen har dock överförts till den nya förordningen.
- Målen för insamling av elavfall ska vara 15 kg/person och år till och med 2015 och därefter 65 % av den genomsnittliga mängd produkter som släppts ut på marknaden i Sverige under de tre föregående åren.
- Flertalet av de definitioner som finns i direktivet förs in i den svenska förordningen med samma ordalydelse som i direktivet. Vidare föreslås att följande begrepp definieras i förordningen: direktiv 2012/19/EG, elprodukt, elavfall, återförsäljare, konsumentprodukt, professionell produkt, farliga ämnen, förbehandling och godkänt insamlingssystem.
- Det tillämpningsområde som anges i direktivet genomförs i förordningen både i fråga om vilka produktkategorier och produkter som ska omfattas och vilka undantag som ska gälla.
- En regel införs som anger att en producent ska se till att produkter som sätts på den svenska marknaden inte genom särskilda konstruktionsegenskaper eller tillverkningsprocesser försvårar förberedelse för återanvändning eller annan återvinning
- Kraven på uppgifter som ska lämnas till EEB-registret vid anmälan och rapportering anpassas till de krav som ställs i direktivet. Vidare föreslås att förbehandlare åläggs att rapportera insamlade och behandlade mängder elavfall
- Kravet på märkning av produkter med ansvarig producent plockas bort i enlighet med direktivet.
- En producent ska finansiera insamling och hantering av allt elavfall som lämnats till producenterna. Enda undantaget är historiskt elavfall från professionella produkter, där producenterna får kräva att användarna står för dessa kostnader.
- Deltagande i ett godkänt insamlingssystem ska vara tillräckligt för uppfyllande av kravet på finansiell garanti
- En producent ska ta hand om elprodukter som blivit avfall genom att inrätta eller delta i individuella eller kollektiva insamlingssystem
- Elavfall som lämnas till en producent eller ett insamlingssystem ska tas om hand och hanteras på ett sätt som är lämpligt för avfallet i fråga och som är godtagbart ur miljösynpunkt.
- Alla insamlingssystem ska uppfylla ett antal uppställda krav i fråga om service, geografisk spridning, underlättande av utsortering från annat avfall, främjande av återanvändning och förberedelse för återanvändning samt att systemet ska vara utformat så att de som hanterar elavfallet inte utsätts för hälso- eller säkerhetsrisk.

- Ett insamlingssystem för konsumentprodukter ska godkännas av Naturvårdsverket innan det tas i bruk. För att godkännas ska insamlingssystemet bl.a. drivas av en juridisk eller fysisk person som är etablerad i Sverige, ställa finansiell garanti åt sina medlemmar, ta emot alla typer av elavfall från konsumentprodukter och ha insamlingsplatser i samtliga landets kommuner om man inte kan visa att alternativa lösningar kan uppfylla kraven på service och tillgänglighet.
- En ansökan om godkännande av ett insamlingssystem ska vara skriftlig och innehålla de uppgifter som behövs för att bedöma om kraven för godkännande uppfylls. Ett godkännande ska återkallas om insamlingssystemet inte längre uppfyller kraven för godkännande.
- Ett godkänt insamlingssystem ska även efter att det blivit godkänt uppfylla vissa krav: man ska samverka med övriga godkända system, ha rutiner för återbetalning av avgifter för elprodukter som släppts på marknaden utanför Sverige, ge Naturvårdsverket möjlighet att ta del av anteckningar om insamlade och behandlade mängder elavfall som förs enligt bestämmelser i avfallsförordningen och särskilda föreskrifter samt underrätta Naturvårdsverket om sådana förändringar i verksamheten som kan innebära att kraven för godkännande inte längre uppfylls.
- Återförsäljare av elprodukter ska tillhandahålla insamling av elavfall. Dels ska en återförsäljare kostnadsfritt ta emot konsumentprodukter som blivit avfall om avfallslämnaren samtidigt köper en ny produkt av samma typ eller med samma funktion. Dels ska återförsäljare med en butiksytta avsedd för elprodukter som överstiger 400 m² kostnadsfritt tillhandahålla insamling av mycket smått elavfall, vars yttermått inte i något avseende överstiger 25 cm. En återförsäljare ska tillåtas transportera insamlat elavfall som utgörs av hushållsavfall till en ansvarig producent eller ett godkänt insamlingssystem
- Godkända insamlingssystem och återförsäljare ska kunna vägra ta emot elavfall som på grund av sitt innehåll kan innebära en hälso- eller säkerhetsfara för den personal som ska hantera avfallet.
- Svenska företag som säljer direkt till slutkonsumenter i andra medlemsstater ska utse behöriga ombud i de länder där de själva inte är etablerade. Ett ombud som utsetts i Sverige att företräda en producent som är etablerad i en annan medlemsstat ska vara en fysisk eller juridisk person etablerad i Sverige. Ett ombud ska utses genom skriftlig fullmakt. En producent befrias inte från sitt producentansvar genom att utse ett behörigt ombud.
- En återförsäljare som ska samla in elavfall ska även åläggas om att informera den som köper produkter om denna skyldighet.
- Samråd mellan kommuner och godkända insamlingssystem ska genomföras om någondera parten begär det.
- Miljötillsynsförordningen ändras så att Naturvårdsverket har tillsyn över producentansvar och annat ansvar enligt den nya förordningen,

med undantag för frågor om hur insamlingen lokalt uppfyller kraven i förordningen.

- Direktivets krav gällande gränsöverskridande transporter av begagnade varor som misstänks vara elavfall ska genomföras i förordningen.
- Naturvårdsverket får möjlighet att meddela föreskrifter angående tillämpningen av bestämmelser om rapportering till EEB-registret, krav på insamling, finansiell garanti, behöriga ombud och återförsäljares informationsplikt.
- Det ska vara sanktionerat med böter att inte utse behörigt ombud. Det föreslås också att förbehandlare som inte rapporterar till EEB-registret enligt kraven i förordningen ska kunna påföras miljöstraffavgift. I övrigt är sanktionsbestämmelserna desamma som i dagens förordning.